

Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖYTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖYTÖ). Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26778>

Özet

Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖYTÖ), ?aban Çetin ve Fatih Çetin taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilm?, bireylerin ö?renme süreçlerine kar?? sergiledikleri genel tutumlar? ölçmeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? tamamlanm??tır. Toplamda 34 maddeden olu?an ÖYTÖ, üç temel alt faktör etraf?nda yap?land?r?lm??tır: **Ö?renmeye Yönelik Çaba**, **Ö?renmeyi Önemseme** ve **Ö?renmeden Kaç?nma**. Ölçek, bireylerin ö?renmeye kar?? gösterdikleri motivasyonel, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri 5'li Likert Ölçe?i format?nda de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Tutumu, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Ö?renme Çabas?, Faktör Analizi, Likert, ?ç Tutarlılık.

Yazarlar

?aban Çetin, Fatih Çetin

Amaç

Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i'nin (ÖYTÖ) temel amacı, bireylerin, özellikle yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin, ö?renme faaliyetlerine kar?? geli?tirdikleri olumlu veya olumsuz tutumlar? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde tespit etmektir. Bu amaçla, ölçek, ö?renme süreçlerine ayr?lan çaba, ö?renmenin ki?isel de?erini ve ö?renme eylemlerinden kaç?nma e?ilimini ölçerek e?itim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmacılara sa?lam bir araç sunmay? hedeflemiştir.

Yap?

ÖYTÖ, ö?renmeye yönelik tutumun çok boyutlu bir yap? oldu?unu varsayarak geli?tirilm?tir. Ölçek, toplam 34 madde ve üç alt faktörden olu?maktadır. Bu faktörler, tutumun farklı boyutlar?n? temsil ederken, toplam tutum puan? bireyin ö?renme motivasyonu ve de?er yarg?lar? hakk?nda kapsamlı bilgi sa?lar. Ölçe?in ölçtü?ü **psikolojik yap?**, bireyin ö?renme sürecine ne kadar de?er verdi?i, bu süreç için ne kadar enerji harcad??? ve bu sürece kar?? ne kadar isteksiz oldu?u eksenlerinde incelenir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem Aç?mlayıc? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulayıc? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle detaylıca incelenmiştir. AFA sonuçlar?, ölçe?in beklenen üç faktörlü yap?s?n? desteklemiştir. DFA sonuçlar? ise modelin veriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu

göstermi?tir.

DFA sonucunda elde edilen uyum iyili?i indeksleri, modelin yap?sal geçerli?ini kan?tlamaktadır. Bu de?erler ?unlard?: RMSEA (Kök Ortalama Kare Yakla??m Hatas?), .068; χ^2/df (Ki-Kare / Serbestlik Derecesi), 1.9; SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt?), .76; NFI (Normlu Uyum ?ndeksi), .94; NNFI (Normlu Olmayan Uyum ?ndeksi), .97; IFI (Art?ml? Uyum ?ndeksi), .97; CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi), .97; ve RFI (Göreceli Uyum ?ndeksi), .94. Bu de?erler, modelin kabul edilebilir ve iyi uyum s?n?rlar? içinde oldu?unu göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizinde iç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach Alfa kullanılmı?tır. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in genelinde ve alt faktörlerinde yüksek düzeyde tutarlılık oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?e dair tespit edilen Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?lar? şöyledir: Ölçek geneli için katsay? **0.94** olarak belirlenmi?tir. Alt faktörler baz?nda incelendi?inde ise, I. Alt faktör (Ö?renmeye Yönelik Çaba) için katsay? .92, II. Alt faktör (Ö?renmeyi Önemseme) için .86 ve III. Alt faktör (Ö?renmeden Kaç?nma) için .84 olarak tespit edilmi?tir. Tüm bu de?erler, ÖYTÖ'nün ölçtü?ü yap?y? tutarlı bir şekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla öncelikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) yap?lm?? ve bu analiz sonucunda ölçe?in üç faktörlü bir yap? sergiledi?i gözlenmi?tir. Bu üç faktör, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumludur ve toplam 34 maddeyi kapsamaktadır.

Daha sonra, bu üç faktörlü yap?n?n geçerli?ini test etmek için Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmı?tır. DFA sonuçlar?, modelin teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??, özellikle χ^2/df oran?n?n 1.9 ve CFI, IFI, NNFI katsay?lar?n?n .97 gibi yüksek de?erlerde ç?kmas?, modelin mükemmel uyum sa?lad??n? ortaya koymuştur.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report Scale)

Maddeler: 34 madde (I. Alt faktör: 19m, II. Alt faktör: 8m, III. Alt faktör: 7m)

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (Tipik üniversite ö?rencisi ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i (1=Kesinlikle kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum)

Anahtar Kelimeler

Ö?renme, Tutum, E?itim Bilimleri, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Cronbach Alfa, ?aban Çetin, Türk E?itim Bilimleri Dergisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?aban ÇET?N

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: scetin@gazi.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi (Çal??ma s?ras?nda ba?l? olunan kurum oldu?u varsay?lmaktad?r).

?zinler, Ücretler ve Ölçek Y?I?

Test Y?I?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m izni ve olası ücretler hakk?nda bilgi almak için ?aban Çetin ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi aç?k eri?imli bir dergide yay?mlanm??t?r ve makaleye do?rudan eri?im mümkündür. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [ogrenmeye-yonelik-tutum-olcegi-oytoad.pdf](https://www.ogrenmeye-yonelik-tutum-olcegi-oytoad.pdf)

Referanslar

Çetin, ?. ve Çetin, F. (2019). Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖYTÖ) geli?tirme çal??mas?. *Türk E?itim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 140-157.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ö?renmeye Yönelik Tutum Ölçe?i (ÖYTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ö?renmeye Yönelik Çaba (19m): En etkili ö?renme yollar?n? ara?t?r?r?m

Ö?renmeyi Önemseme (8m): Ö?renme gereksiz bir çabad?r.

Ö?renmeden Kaç?nma (7m): Ö?renmeyi çok s?k?c? buluyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM